

سند فربابخشي مديريت منابع آب
مجموعه اقدامات اساسي لازم براي تحقق اهداف پيش بيني شده در اسناد
توسعه بخشي و فربابخشي
تصويب نامه شماره ۲۹۰۹۸/ت/۲۴۸هـ مورخ ۱۳۸۴/۵/۱۱ هیأت وزیران

۴-۶- مدیریت منابع آب (فربابخشي)

- الف- افزايش بهره‌وري آب
- افزايش ارزش افزوده به ازاي هر واحد مصرفي آب
- افزايش کارايي و کاهش تلفات در کليه مراحل زنجيره استحصال تا مصرف
- همزماني و هماهنگي در اجراي طرحهاي ذخيره سازي و تأمين آب با طرحهاي شبکه‌هاي آبياري و زهکشي، آبرساني به شهرها و صنايع و طرحهاي مکمل آب
- اصلاح، تجهيز، نوسازي و يکپارچه سازي اراضي کشاورزي با اولويت اراضي پايين دست سدهاي ساخته شده و در دست ساخت
- بهبود مديريت مصرف آب کشاورزي
- تحويل حجمي آب براساس سند ملي آب و توجه ويژه به الگوي زماني بهينه مصرف (به ويژه در آبياري) در بهره برداري از تاسيسات آبي و طرحهاي تأمين آب
- امکان سنجي آبياري تکميلي براي کشت ديم
- تعيين و کاربرد الگوي مصرف بر اساس رعايت مصرف «مطلوب و ضرور» با توجه به شرايط جغرافيايي و آب و هوايي کشور
- بازچرخاني و استفاده از منابع آب غيرمتعارف (وضع مقررات لازم و فراهم نمودن زمينه‌هاي فني و عملي استفاده مجدد از آب)
- ايجاد سامانه‌هاي نوين تأمين و توزيع آب شرب (نظير سيستمهاي دوگانه و آب بسته بندي در مناطق فاقد آب با کيفيت بالا)
- افزايش سهم بخش صنعت از کل مصرف آب براي تأمين نيازهاي توسعه صنعتي کشور
- اولويت بخشي به اعمال روشهاي فراگير مديريت تقاضا و مصرف آب نسبت به مديريت تأمين آب در تخصيص منابع مالي
- اعمال مديريت توأمان عرضه و تقاضا و هماهنگي در مديريت تأمين و مصرف آب
- مهار و کنترل منابع آب حوضه‌هاي مرزي و مشترك

ب- حفاظت و پايداري کمي و کيفي منابع آب

- تعادل بخشي آبخوان‌هاي با بيلان منفي و کيفيت نامناسب
- ايجاد تعادل بين تغذيه و برداشت از طريق تمهيدات غيرسازه‌اي و سازه‌اي
- انتخاب الگوي مناسب توسعه در مناطق با محدوديت آب نظير توسعه صنعت محور، صنايع با نيازآبي کم، خدمات و کشت گلخانه‌اي واجد ارزش اقتصادي بالا
- افزايش منابع در دسترس براي ترميم منابع آبي از طريق استفاده تلفيقي از آبهاي سطحي و زيرزميني، مهار آبهاي خروجي از کشور با اولويت استفاده از منابع آبهاي مشترك، تغذيه مصنوعي، پخش سيلاب، سدهاي زيرزميني و بکارگيري روشهاي نوين استحصال آب
- اولويت در اجراي برنامه‌هاي آبخيزداري در سدهاي موجود و در دست ساخت به منظور جلوگيري از فرسايش و رسوبگذاري و حفظ پوشش گياهي و کاهش سيلاب
- کاهش آلاينده‌هاي شيميايي در محيط هاي کشاورزي از طريق بکارگيري فن‌آوريهاي جديد از قبيل عمليات به‌زراعي و بيولوژيکي
- الزام مجتمع‌هاي کشت و صنعت به کاهش آلاينده‌ها در پساب‌هاي کشاورزي

- گسترش پوشش شبکه فاضلاب شهري و روستائي و متناسب نمودن ایجاد تأسیسات تصفیه فاضلاب جهت استفاده از پساب تصفیه شده
- تخصیص پساب تصفیه شده به سرمایه‌گذار تصفیه‌کننده فاضلاب (با در نظر گرفتن حق خرید توسط دولت به قیمت کارشناسی در دشتهای ممنوعه)
- افزایش ضریب ایمنی منابع آب و تأسیسات در دست بهره‌برداري تأمین آب شرب با اولویت حریم چاه‌های آب شرب و مناطق آسیب‌پذیر منابع آب سطحی برای مصون‌سازی تأسیسات از خطر ورود آلودگی سریع
- تعیین بستر و حریم، آزادسازی و حفاظت رودخانه‌ها و سواحل و مسیل‌های کشور

ج- اصلاح ساختار اقتصاد آب

- تعیین ارزش و هزینه کامل آب در هر يك از حوضه‌های آبریز
- قیمت‌گذاری آب به گونه‌ای که همگام با اصلاح ساختار اقتصادی کشور، متوسط قیمت به سمت هزینه نهایی بلند مدت میل نماید.
- ایجاد نظام تخصیص برای مصارف الزامی (شامل: مصارف پایه شرب، امنیت غذایی و پایه محیط‌زیست)
- تخصیص آب به سایر مصارف در هر يك از حوضه‌های آبریز فرعی در قالب ساز و کارهای اقتصادی (بازار رقابتی)
- تشکیل بازار آب در جهت تقویت ارزش اقتصادی، تخصیص بهینه و تثبیت حقوق آب
- تنوع‌بخشی در ضوابط و روشهای جلب سرمایه‌های بخش خصوصی و مشارکت بهره‌برداران آب در تأمین منابع مالی، ساخت و بهره‌برداري از طرحهای عمرانی آب و کشاورزي

د- گسترش آگاهی عمومی و توسعه فن‌آوری و تحقیقات

- گسترش آگاهی عمومی و توسعه فن‌آوری و تحقیقات با ویژگیهای: کاربردی، بوم‌سازگار، مقرون‌به‌صرفه و مبتنی بر نیازهای فعلی و آتی
- ظرفیت‌سازی و تربیت نیروی انسانی (و به‌هنگام‌سازی دانش و ارتقاء مهارت آنان)
- دستیابی به روشها و فن‌آوری نوین جهانی (انتقال فن‌آوری و دانش فنی به کشور) و همگام‌سازی با روند سریع پیشرفت‌های جهانی
- انجام تحقیقات کاربردی در زمینه‌های مرتبط